

Radom, dnia 28 kwietnia 2023 roku

GKN.III.6821.7.2023

DECYZJA

Na podstawie art. 1, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (j.t. Dz. U. z 2022 poz. 140), art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 roku poz. 735), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Jastrzębia z dnia 20 stycznia 2023 roku znak: RI.6825.1.2023

Starosta Radomski:

1. orzeka o uznaniu za mienie gromadzkie nieruchomości, położonych w obrębie geodezyjnym Jastrzębia, gmina Jastrzębia, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki nr nr:

- 231 o powierzchni 0.9700 ha
- 404 o powierzchni 0.5400 ha
- 433 o powierzchni 0.3500 ha
- 478 o powierzchni 1.0400 ha
- 610 o powierzchni 0.1700 ha
- 611 o powierzchni 0.2400 ha
- 665 o powierzchni 0.4500 ha
- 818/2 o powierzchni 1.3294 ha
- 1056/2 o powierzchni 2.3631 ha
- 1132 o powierzchni 0.5600 ha.

2. umarza jako bezprzedmiotowe postępowanie w sprawie uznania za mienie gromadzkie nieruchomości, położonych w obrębie geodezyjnym Jastrzębia, gmina Jastrzębia, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonych jako działki ewidencyjne nr nr:

- 115/1 o powierzchni 0.4691 ha
- 412 o powierzchni 0.0400 ha
- 605 o powierzchni 0.4500 ha.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 20 stycznia 2023 roku znak: RI.6825.1.2023 Wójt Gminy Jastrzębia zwrócił się do tutejszego Starostwa o wydanie, na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzji uznającej za mienie gromadzkie nieruchomości stanowiące drogi dojazdowe do pól i siedlisk, położone w jednostce ewidencyjnej Jastrzębia, obręb 0006 Jastrzębia, wymienionych wyżej w punkcie 1 i 2. Pismem z dnia 22 marca 2023 roku, Wójt Gminy Jastrzębia, w imieniu Gminy Jastrzębia, wystąpił o wycofanie ww. wniosku w stosunku do działek nr: 115/1, 412 i 605, dlatego w tej części postępowanie zostało umorzone.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego ustalono:

W przedmiotowej sprawie podstawę prawną decyzji stanowią przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 roku, poz. 140).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Przepis ten nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli – co stanowi art. 1 ust. 3 niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, stanowią mienie gromadzkie.

Istotny dla ustalenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim, był jej stan prawny w okresie poprzedzającym datę wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych tj. 5 lipca 1963 roku, a w szczególności to, czy nieruchomość ta należała do dawnych, czyli istniejących w okresie od 1933 do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz to, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi. Zgodnie bowiem z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Z przepisu tego wynika, że definicji mienia gromadzkiego, którego dotyczy ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, należy poszukiwać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64/62 poz. 303 ze zm.). W rozporządzeniu tym w § 1 znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie mienie gromadzkie - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 roku. (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 3 grudnia 2009 roku sygn. II SA/Ke 615/09)

W orzeczeniu z dnia 26 marca 1960 r., I CR 535/59 (OSNC 1961, nr 3, poz. 73) Sąd Najwyższy stwierdził, że majątek byłych gromad stał się majątkiem państwa. Stanowisko dotyczące charakteru byłego mienia gromadzkiego, które stało się przedmiotem własności państwowej było konsekwentnie podtrzymywane w późniejszych orzeczeniach i Sąd Najwyższy nigdy od niego nie odstąpił (por. postanowienie z dnia 18 listopada 1966 r., I CR 629/66, PUG 1967, nr 11, s. 371-372, wyrok z dnia 30 czerwca 1983 r., IV CR 202/83, OSNCP 1984, nr 1, poz. 15, uchwała z dnia 30 października 1986 r., III CZP 67/86, OSNC 1987, nr 11, poz. 171), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 roku, III CKN 430/00, OSNC 9/2002 poz. 111. Taki sam pogląd wyrażał Naczelny Sąd Administracyjny (por. wyrok z dnia 9 września 1987 r., II SA 113/87, ONSA 1987, nr 2, poz. 63).

Mając na względzie powyższe, dla oceny czy przedmiotowe nieruchomości stanowiły majątek byłej gromady, konieczne jest wyjaśnienie daty i podstawy ich wyodrębnienia oraz wyjaśnienie, czy przedmiotowe nieruchomości, przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi, prawnie lub faktycznie przekazane na cele publiczne lub społeczne i stanowiły mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów tej ustawy tj. czy nieruchomości te należały do istniejącej w okresie od 1933 do 1954 roku gromady jako jednostki samorządu terytorialnego, mającej osobowość prawną i będącej podmiotem praw i obowiązków.

W toku postępowania poczyniono zatem kroki w celu ustalenia czy przedmiotowe nieruchomości stanowiły przed dniem 5 lipca 1963 roku mienie gromadzkie, wykorzystując zgodnie z art. 75 KPA dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem takie jak: dokumenty, zeznania świadków.

Z dokumentów geodezyjnych znajdujących się w operatach przechowywanych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radomiu pod numerem 213/4/170/69 i 213/4/168/69 wynika:

Z porównania mapy, sporządzonej w latach 1957-1958 dla obrębu Jastrzębia - z aktualną mapą ewidencyjną wynika, iż objęte przedmiotowym wnioskiem działki nr nr 231, 404, 433, 478, 610, 611, 665, 1056/2, 1132 odpowiadają geodezyjnie położeniu działek drogowych

nr nr 711, 1276, 473, 460, 353, 436/1, 436/2, 49, 48, ujawnionych w rejestrze gruntów z 1969 roku – gdzie jako podmiot władający ich gruntem wpisano Prezydium Powiatowej Rady Narodowej – Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych w Radomiu. Natomiast objęta przedmiotowym wnioskiem działka nr 818/2, położona była wówczas w obrębie geodezyjnym Dąbrowa Jastrzębska. Z porównania mapy, sporządzonej w latach 1957-1958 dla obrębu Dąbrowa Jastrzębska - z aktualną mapą ewidencyjną wynika, iż odpowiada geodezyjnie położeniu działki drogowej nr 11, ujawnionej w wykazie do protokołu ustalenia stanu władania gruntami na obszarze Dąbrowa Jastrzębska z dnia 10 marca 1968 roku pod pozycją numer 79 – gdzie jako podmiot władający jej gruntem wpisano Drogi. Objęte przedmiotowym wnioskiem działki nie mają nadal uregulowanego stanu prawnego, widniejący obecnie w rejestrze ewidencji gruntów zapis potwierdza władanie na zasadach posiadania samoistnego na rzecz Gminy Jastrzębia.

Z wniosku Wójta Gminy Jastrzębia z dnia 20 stycznia 2023 roku znak: RI.6825.1.2023 wynika, iż nieruchomości będące przedmiotem postępowania stanowiły przed dniem 5 lipca 1963 roku mienie dawnej gromady Jastrzębia, która została powołana do życia na mocy Rozporządzenia Wojewody Kieleckiego z dnia 4 listopada 1933 roku (Kielecki Dziennik Wojewódzki 1933, Nr 29, poz. 184). W skład gromady Jastrzębia weszły następujące miejscowości: wieś Jastrzębia, osada młyn Jastrzębskie-Poręby, osada młyn Jastrzębskie – Łąki, osiedle Jastrzębska-Dąbrowa, osiedle Jastrzębskie-Komorniki. Gromada Jastrzębia istniała w niezmienionych granicach do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. 1954, nr 43, poz. 191). Wójt Gminy Jastrzębia poinformował jednocześnie, iż przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, czyli przed 5 lipca 1953 rokiem, nieruchomości objęte wnioskiem były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi Jastrzębia. Z relacji mieszkańców miejscowości Jastrzębia wynika, iż działki będące przedmiotem niniejszego wniosku stanowiły mienie wspólne dawnej gromady Jastrzębia, jako powszechnie dostępne drogi dojazdowe do ich domostw i pól. Drogi te do chwili obecnej traktowane są przez mieszkańców wsi jako dobro wspólne. Gmina Jastrzębia włada działkami w interesie publicznym. Na zlecenie i koszt Gminy Jastrzębia systematycznie są wykonywane remonty dróg, polegające na remontach ich nawierzchni, nawożeniu szlaką, tłucznem oraz żwirem. Drogi te do dnia dzisiejszego stanowią ogólnodostępne szlaki komunikacyjne.

Z załączonych do wniosku o uznanie za mienie gromadzkie zeznań trzech świadków – mieszkańców miejscowości Jastrzębia wynika, iż objęte przedmiotowym postępowaniem nieruchomości, to nieruchomości od wielu lat uznawane jako publiczne, przeznaczone do wspólnego korzystania przez wszystkich mieszkańców tej wsi. Na działkach urządzone są drogi dojazdowe do pól i domostw, służące ogółowi mieszkańców tej miejscowości. Działki te stanowiły mienie gromady Jastrzębia. Taki stan istniał do 1954 roku, czyli do czasu reformy i zniesienia gromad jako jednostki posiadającej osobowość prawną. Po zniesieniu gromad, a przed dniem 5 lipca 1963 roku, drogi te były wykorzystywane przez wszystkich mieszkańców wsi i stanowiły dobro wspólne. Zaspokajały one potrzeby społeczne wszystkich mieszkańców, którzy nie czerpali bezpośrednich pożytków i zysków z tych nieruchomości. Okoliczności objęte zeznaniem są świadkom znane, ponieważ są mieszkańcami miejscowości Jastrzębia i odkąd pamiętają grunty te służyły mieszkańcom jako drogi, dzięki którym mieszkańcy Jastrzębi mogli dojechać do swoich domostw i pól uprawnych wchodzących w skład gospodarstw. Prawo do korzystania z tych gruntów mieli wszyscy mieszkańcy Jastrzębi, jak również wszyscy mieszkańcy wsi sąsiednich, którzy korzystali z dróg jako ogólnodostępnego szlaku komunikacyjnego.

Zgodnie z art. 8 ust.1, w związku z art. 1 i 3, ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych cytowanej w podstawie prawnej ustalenie, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie należą do zadań starosty. Decyzje te mają charakter deklaracyjny i poświadczają stan prawny na czas wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych - czyli na dzień 5 lipca 1963 roku i trwający nadal.

Materiał dowodowy dokumentujący przedmiotową sprawę potwierdza, iż nieruchomości objęte wnioskiem stanowiły mienie wspólne gromady Jastrzębia, już przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych, a przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie wykorzystywane wspólnie przez mieszkańców wsi. Objęte wnioskiem działki służąc jako drogi, przeznaczone były do powszechnego użytku, stanowiły nieruchomości o charakterze publicznym i społecznym. Analiza zebranego materiału dowodowego wykazała zatem, iż spełniają wymogi ustawowe do uznania za mienie gromadzkie.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zawiadomieniem z dnia 23 marca 2023 roku poinformowano Wójta Gminy Jastrzębia oraz Sołtysa wsi Jastrzębia o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów. Strony nie skorzystały z tej możliwości we wskazanym terminie.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, decyzję o ustaleniu, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie, podaje się do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz ogłasza wywieszając w urzędzie gminy oraz w starostwie powiatowym na okres 14 dni, a także zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej gminy i powiatu oraz w prasie lokalnej.

Pouczenie: Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Starosty Radomskiego w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Jastrzębia
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w urzędzie gminy na okres 14 dni oraz zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej gminy
2. Sołtys wsi Jastrzębia
Pani Teodozja Borowska
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty
3. a/a – GKN-III.6821.7.2023
z obowiązkiem wywieszenia na tablicy ogłoszeń Starostwa na okres 14 dni, zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej powiatu oraz w prasie lokalnej

